УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Түргэн сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2022/17/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаангом хот 2022 он	Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Аудитор:Р.Аюуш Утас: 70453799, Цахим хаяг: Ayushr@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт....2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4
3. Аудитын тайлан 16
3.1 Ерөнхий зүйл 16
3.2 Шалгагдагч этгээд, түүний орчин ба дотоод хяналт....16
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал....17
3.4 Материаллаг байдал....17
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 17
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 19
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 20
3.8 Аудитын гол асуудал....20
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал....21
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт....21
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 21
3.12 Харьяа байгууллагуудын аудитын дүнгийн талаар....21
4. Аудитын илрүүлэлт....22
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 22

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2022.03.22 № УВА-2022/17/НА-СТА-773
танай ____ -ны № ____ -т

ТҮРГЭН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА О.ЭЛБЭГЗАЯА ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Түргэн сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Түргэн сумын Засаг дарга нь 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.БАТСУУРЬ

0200200?85

2.1. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**615,773,498.44**	**869,879,019.21**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**144,042,117.65**	**290,701,167.07**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**144,042,117.65**	**290,701,167.07**
31210	**Төгрөг**	**144,042,117.65**	**290,701,167.07**
31211	Төрийн сангийн харилцах	144,042,117.65	290,701,167.07
33	**АВЛАГА**	**178,132,670.00**	**266,876,120.00**
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	0.00	126,591,100.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	0.00	3,149,925.00
33500	**Бусад авлага**	**23,307,700.00**	**38,963,170.00**
33510	Байгууллагаас авах авлага	0.00	15,577,000.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	23,307,700.00	23,386,170.00
33600	**Зээлийн авлага**	**154,824,970.00**	**98,171,925.00**
33610	**Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага**	**154,824,970.00**	**98,171,925.00**
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	154,824,970.00	98,171,925.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**293,598,710.79**	**312,301,732.14**
35100	**Түүхий эд материал**	**22,292,645.00**	**13,021,450.00**
35130	Эм боох материал	22,292,645.00	13,021,450.00
35400	**Хангамжийн материал**	**270,406,065.79**	**298,380,282.14**
35410	Бичиг хэргийн материал	5,976,089.80	7,999,386.28
35420	Аж ахуйн материал	243,898,642.14	273,555,103.86
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	9,662,000.00	7,167,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	7,499,500.00	6,655,150.00
35460	Хүнсний материал	3,369,833.85	3,003,642.00
35600	Мал амьтад	900,000.00	900,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**6,895,724,829.87**	**8,413,546,544.19**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**6,895,724,829.87**	**8,413,546,544.19**
39200	**Биет хөрөнгө**	**6,691,905,754.87**	**8,210,244,969.19**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	6,384,340,891.01	8,129,683,499.01
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-514,765,633.80	-717,018,963.93
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	350,726,895.00	398,926,895.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-149,605,170.83	-184,231,348.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	612,366,228.15	651,240,992.71
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-358,270,084.33	-403,590,217.02
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	290,182,682.02	290,195,501.57
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-102,225,426.43	-130,514,368.58
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	30,687,750.00	30,687,750.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	156,312,794.00	159,993,724.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-46,516,870.42	-55,587,392.27
39217	Ном	38,671,700.50	40,458,896.70
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**203,819,075.00**	**203,301,575.00**
39301	Програм хангамж	5,505,000.00	5,505,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,733,125.00	-4,250,625.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	202,047,200.00	202,047,200.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**7,511,498,328.31**	**9,283,425,563.40**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**2,954,217.00**	**26,777,350.15**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**2,954,217.00**	**26,777,350.15**
41300	**Өглөг**	**2,954,217.00**	**26,777,350.15**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	94,534.15

20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

41360	**Бусад өглөг**	**2,954,217.00**	**26,682,816.00**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,954,217.00	23,528,816.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.00	3,154,000.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**7,508,544,111.31**	**9,256,648,213.25**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**7,508,544,111.31**	**9,256,648,213.25**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,389,593,867.27	2,389,593,867.27
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**3,992,671,332.06**	**5,802,163,526.00**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,724,574,810.32	4,054,059,424.06
51220	Тайлант үеийн үр дүн	268,096,521.74	1,748,104,101.94
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,126,278,911.98	1,064,890,819.98
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**7,511,498,328.31**	**9,283,425,563.40**

20 УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.2. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,415,423,430.31**	**5,506,958,315.18**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**68,064,604.38**	**63,986,223.89**
110	**Орлогын албан татвар**	**34,977,702.38**	**28,969,806.89**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**34,977,702.38**	**28,969,806.89**
110002	Үйл ажиллагааны орлого	130,000.00	8,747,760.10
110003	Хөрөнгийн орлого	13,671,475.38	16,407,217.79
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	1,005,050.00
110008	Шууд бус орлого	21,176,227.00	2,809,779.00
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**1,230,000.00**	**6,176,850.00**
113002	Бууны албан татвар	1,230,000.00	870,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.00	5,306,850.00
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**31,856,902.00**	**28,839,567.00**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**12,524,970.00**	**8,844,450.00**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	774,970.00	1,136,450.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	10,440,000.00	7,038,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,310,000.00	670,000.00
1181	**Газрын төлбөр**	**17,331,752.00**	**17,378,143.00**
118101	Газрын төлбөр	17,331,752.00	17,378,143.00
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**2,000,180.00**	**2,616,974.00**
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	1,735,180.00	2,529,474.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	265,000.00	87,500.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**523,767,360.00**	**2,015,283,897.36**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**523,767,360.00**	**2,015,283,897.36**
120003	Торгуулийн орлого	6,530,855.00	20,653,300.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**517,236,505.00**	**1,994,233,597.36**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	18,784,215.00	16,570,879.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	498,452,290.00	1,974,512,793.36
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	0.00	3,149,925.00
120009	Бусад орлого	0.00	397,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,823,591,465.93**	**3,427,688,193.93**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,252,544,091.00**	**1,304,611,964.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,194,266,400.00	1,233,325,100.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	58,277,691.00	71,286,864.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**72,636,676.00**	**377,518,385.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,000,000.00	11,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33,826,700.00	0.00

20 УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,360,456.00	11,250,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	28,449,520.00	355,268,385.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**1,439,507,300.00**	**1,655,568,800.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	747,398,100.00	855,884,400.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	692,109,200.00	799,684,400.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	**37,164,638.93**	**68,548,944.93**
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,164,638.93	68,548,944.93
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	**21,738,760.00**	**21,440,100.00**
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	21,738,760.00	21,440,100.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,075,488,734.02**	**3,590,959,565.56**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,075,488,734.02**	**3,590,959,565.56**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,212,641,800.52**	**2,546,775,602.66**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,309,033,034.62**	**1,383,418,738.20**
210101	Үндсэн цалин	1,036,916,213.65	1,102,850,929.20
210102	Нэмэгдэл	122,184,615.25	126,195,612.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,360,000.00	4,091,000.00
210104	Урамшуулал	85,483,366.00	89,365,977.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	59,088,839.72	60,915,220.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**164,211,015.88**	**180,602,375.08**
210201	Тэтгэврийн даатгал	112,317,341.46	128,369,914.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,558,798.76	13,573,307.95
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,985,510.39	10,665,116.23
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,577,020.53	2,603,277.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,772,344.74	25,390,759.37
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**221,408,423.00**	**271,321,416.37**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,690,214.00	10,241,285.37
210302	Түлш, халаалт	210,815,289.00	257,596,881.00
210303	Цэвэр, бохир ус	825,000.00	1,405,330.00
210304	Байрны түрээс	2,077,920.00	2,077,920.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**87,745,178.24**	**92,005,614.00**
210401	Бичиг хэрэг	9,456,660.00	15,248,965.00
210402	Тээвэр, шатахуун	40,074,375.00	42,567,030.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,010,300.00	4,600,100.00
210404	Ном, хэвлэл	262,000.00	192,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,504,050.00	3,109,350.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,347,750.00	7,486,159.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	28,090,043.24	18,802,010.00
2105	**Нормативт зардал**	**51,614,077.40**	**166,072,944.85**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,542,123.00	131,096,453.00
210502	Хоол, хүнс	33,308,254.40	34,976,491.85
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,763,700.00	0.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**11,313,810.94**	**50,023,608.00**

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	0.00	38,603,508.00
210604	Урсгал засвар	11,313,810.94	11,420,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**8,136,000.00**	**7,166,500.00**
210702	Дотоод албан томилолт	8,136,000.00	7,166,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**7,494,248.00**	**7,710,873.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,583,383.00	2,173,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,280,000.00	1,735,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	175,800.00	308,740.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	334,010.00	245,213.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	88,000.00	132,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,694,500.00	2,742,500.00
210807	Газрын төлбөр	338,555.00	374,020.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**351,686,012.44**	**388,453,533.16**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,108,036.00	34,782,115.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,214,350.00	4,501,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	308,363,626.44	349,169,918.16
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**862,846,933.50**	**1,044,183,962.90**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**13,051,200.00**	**90,752,300.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,207,200.00	18,085,900.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	38,914,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,844,000.00	33,752,400.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**784,562,738.93**	**924,433,344.93**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	747,398,100.00	855,884,400.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,961,438.93	61,477,644.93
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,203,200.00	7,071,300.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**65,232,994.57**	**28,998,317.97**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,232,994.57	28,998,317.97
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**339,934,696.29**	**1,915,998,749.62**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**71,838,174.55**	**167,894,647.68**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	2,228,070.55	99,174,523.68
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	69,610,104.00	68,720,124.00
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**268,096,521.74**	**1,748,104,101.94**

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.3. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,981,970,498.31**	**3,491,634,541.82**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**68,064,604.38**	**63,986,223.89**
110	**Орлогын албан татвар**	**34,977,702.38**	**28,969,806.89**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**34,977,702.38**	**28,969,806.89**
110002	Үйл ажиллагааны орлого	130,000.00	8,747,760.10
110003	Хөрөнгийн орлого	13,671,475.38	16,407,217.79
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	1,005,050.00
110008	Шууд бус орлого	21,176,227.00	2,809,779.00
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**1,230,000.00**	**6,176,850.00**
113002	Бууны албан татвар	1,230,000.00	870,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.00	5,306,850.00
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**31,856,902.00**	**28,839,567.00**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**12,524,970.00**	**8,844,450.00**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	774,970.00	1,136,450.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	10,440,000.00	7,038,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,310,000.00	670,000.00
1181	**Газрын төлбөр**	**17,331,752.00**	**17,378,143.00**
118101	Газрын төлбөр	17,331,752.00	17,378,143.00
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**2,000,180.00**	**2,616,974.00**
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	1,735,180.00	2,529,474.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	265,000.00	87,500.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**71,589,428.00**	**126,551,224.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**71,589,428.00**	**126,551,224.00**
120003	Торгуулийн орлого	6,530,855.00	20,653,300.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**65,058,573.00**	**103,923,924.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	65,058,573.00	103,923,924.00
120009	Бусад орлого	0.00	1,974,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,842,316,465.93**	**3,301,097,093.93**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,252,544,091.00**	**1,304,611,964.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,194,266,400.00	1,233,325,100.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	58,277,691.00	71,286,864.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**91,361,676.00**	**250,927,285.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,000,000.00	11,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	48,826,700.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,360,456.00	11,250,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	32,174,520.00	228,677,285.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**1,439,507,300.00**	**1,655,568,800.00**

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	747,398,100.00	855,884,400.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	692,109,200.00	799,684,400.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	**37,164,638.93**	**68,548,944.93**
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,164,638.93	68,548,944.93
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	**21,738,760.00**	**21,440,100.00**
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	21,738,760.00	21,440,100.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,785,029,416.00**	**3,222,592,268.40**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,785,029,416.00**	**3,222,592,268.40**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,922,182,482.50**	**2,178,408,305.50**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,309,033,034.62**	**1,383,283,879.20**
210101	Үндсэн цалин	1,036,916,213.65	1,103,450,036.20
210102	Нэмэгдэл	122,184,615.25	126,195,612.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,360,000.00	3,934,000.00
210104	Урамшуулал	85,483,363.00	88,787,077.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	59,088,842.72	60,917,154.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**164,211,015.88**	**180,642,699.93**
210201	Тэтгэврийн даатгал	112,317,341.46	128,410,239.26
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,558,798.76	13,573,307.95
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,985,510.39	10,665,116.23
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,577,020.53	2,603,277.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,772,344.74	25,390,759.37
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**221,341,223.00**	**272,728,968.37**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,690,214.00	10,051,637.37
210302	Түлш, халаалт	210,770,289.00	258,878,881.00
210303	Цэвэр, бохир ус	802,800.00	1,720,530.00
210304	Байрны түрээс	2,077,920.00	2,077,920.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**78,488,815.00**	**83,766,970.00**
210401	Бичиг хэрэг	6,141,960.00	6,405,238.00
210402	Тээвэр, шатахуун	40,335,955.00	39,081,380.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,024,300.00	4,612,600.00
210404	Ном, хэвлэл	354,200.00	204,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,451,000.00	5,978,102.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	24,181,400.00	27,485,250.00
2105	**Нормативт зардал**	**59,177,360.00**	**154,798,694.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	21,815,000.00	113,294,894.00
210502	Хоол, хүнс	31,781,560.00	33,872,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,580,800.00	7,631,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**14,521,020.00**	**43,367,306.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	420,000.00	616,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	500,000.00	32,260,706.00
210604	Урсгал засвар	13,601,020.00	10,490,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**8,136,000.00**	**7,166,500.00**
210702	Дотоод албан томилолт	8,136,000.00	7,166,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**9,087,428.00**	**7,811,873.00**

АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,565,603.00	2,274,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,280,000.00	1,735,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	175,800.00	308,740.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	334,010.00	245,213.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	88,000.00	132,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,305,500.00	2,742,500.00
210807	Газрын төлбөр	338,515.00	374,020.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**58,186,586.00**	**44,841,415.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,255,436.00	36,597,415.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,931,150.00	8,244,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**862,846,933.50**	**1,044,183,962.90**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**13,051,200.00**	**90,752,300.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,207,200.00	18,085,900.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	38,914,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,844,000.00	33,752,400.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**784,562,738.93**	**924,433,344.93**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	747,398,100.00	855,884,400.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,961,438.93	61,477,644.93
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,203,200.00	7,071,300.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**65,232,994.57**	**28,998,317.97**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,232,994.57	28,998,317.97
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**196,941,082.31**	**269,042,273.42**
IV	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)**	**0.00**	**0.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**112,669,904.00**	**92,383,224.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**112,669,904.00**	**92,383,224.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**112,669,904.00**	**92,383,224.00**
223001	Бусад хөрөнгө	69,610,104.00	70,720,124.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	43,059,800.00	21,663,100.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-112,669,904.00**	**-92,383,224.00**
VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН**	**-60,000,000.00**	**-30,000,000.00**
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**60,000,000.00**	**30,000,000.00**
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	60,000,000.00	30,000,000.00
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**24,271,178.31**	**146,659,049.42**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	119,770,939.34	144,042,117.65
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	144,042,117.65	290,701,167.07

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.4. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,389,593,867.27	1,076,251,869.88	3,722,047,053.38	7,187,892,790.53
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	2,527,756.94	2,527,756.94
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,389,593,867.27	1,076,251,869.88	3,724,574,810.32	7,190,420,547.47
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	50,027,042.10	0.00	50,027,042.10
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	268,096,521.74	268,096,521.74
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,389,593,867.27	1,126,278,911.98	3,992,671,332.06	7,508,544,111.31
11	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,389,593,867.27	1,126,278,911.98	3,992,671,332.06	7,508,544,111.31
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	61,388,092.00	61,388,092.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,389,593,867.27	1,126,278,911.98	4,054,059,424.06	7,569,932,203.31
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-61,388,092.00	0.00	-61,388,092.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,748,104,101.94	1,748,104,101.94
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	2,389,593,867.27	1,064,890,819.98	5,802,163,526.00	9,256,648,213.25

20 УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.5. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,261,514,200.00**	**2,146,110,844.50**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,120,504,300.00**	**2,045,390,720.50**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,057,179,300.00**	**1,985,328,420.50**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,331,628,100.00**	**1,314,604,779.20**
210101	Үндсэн цалин	1,051,853,400.00	1,040,475,736.20
210102	Нэмэгдэл	131,128,800.00	126,195,612.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,544,000.00	3,934,000.00
210104	Урамшуулал	81,517,900.00	83,082,277.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	61,584,000.00	60,917,154.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**179,769,900.00**	**172,868,149.93**
210201	Тэтгэврийн даатгал	126,504,700.00	120,635,689.26
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,316,400.00	13,573,307.95
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,652,900.00	10,665,116.23
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,663,400.00	2,603,277.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,632,500.00	25,390,759.37
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**301,534,500.00**	**272,728,968.37**
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,779,400.00	10,051,637.37
210302	Түлш, халаалт	274,495,400.00	258,878,881.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,400,000.00	1,720,530.00
210304	Байрны түрээс	2,859,700.00	2,077,920.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**82,884,700.00**	**82,435,632.00**
210401	Бичиг хэрэг	6,615,000.00	5,948,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	38,582,600.00	38,817,980.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,532,400.00	4,612,600.00
210404	Ном, хэвлэл	1,750,000.00	1,303,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,341,900.00	5,478,102.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	25,062,800.00	26,274,250.00
2105	**Нормативт зардал**	**79,544,900.00**	**68,087,050.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	29,927,600.00	29,927,600.00
210502	Хоол, хүнс	41,972,000.00	30,528,450.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,645,300.00	7,631,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**31,798,800.00**	**31,729,500.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	19,603,800.00	19,579,800.00
210602	Тавилга	0.00	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,083,300.00	2,059,300.00

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

210604	Урсгал засвар	10,111,700.00	10,090,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**9,882,400.00**	**7,166,500.00**
210701	Гадаад албан томилолт	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,882,400.00	7,166,500.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0.00	0.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**9,322,900.00**	**6,507,873.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,043,400.00	1,994,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,994,400.00	1,735,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	574,000.00	308,740.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	405,000.00	245,213.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	275,000.00	132,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,632,100.00	1,718,500.00
210807	Газрын төлбөр	399,000.00	374,020.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**30,813,100.00**	**29,199,968.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,114,100.00	22,917,968.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,699,000.00	6,282,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**63,325,000.00**	**60,062,300.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**63,325,000.00**	**60,062,300.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,036,400.00	18,085,900.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	38,914,000.00	38,914,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,374,600.00	3,062,400.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**81,286,900.00**	**70,720,124.00**
223001	Бусад хөрөнгө	81,286,900.00	70,720,124.00
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**59,723,000.00**	**30,000,000.00**
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	59,723,000.00	30,000,000.00
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**2,261,514,200.00**	**2,207,051,772.10**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,304,612,000.00**	**1,275,613,646.03**
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,233,325,100.00	1,204,326,782.03
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	71,286,900.00	71,286,864.00
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**855,884,400.00**	**806,074,102.07**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	855,884,400.00	806,074,102.07
33	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**22,017,800.00**	**21,440,100.00**
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	22,017,800.00	21,440,100.00
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**79,000,000.00**	**103,923,924.00**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	43,200,000.00	103,923,924.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	35,800,000.00	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	50,566,780.80

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	111,507,708.40
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**571.00**	**571.00**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**7.00**	**7.00**
610001	Төсвийн байгууллага	7.00	7.00
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	**114.00**	**114.00**
620001	Удирдах ажилтан	12.00	12.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	66.00	66.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	25.00	25.00
620004	Гэрээт ажилтан	11.00	11.00
63	**СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)**	**336.00**	**336.00**
630	**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД**	**242.00**	**242.00**
630001	Төрийн өмчит ЕБС	242.00	242.00
631	**СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА**	**94.00**	**94.00**
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	94.00	94.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**114.00**	**114.00**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10.00	10.00
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	36.00	36.00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	4.00	4.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	17.00	17.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	34.00	34.00
650010	Гэрээт ажилтан	7.00	7.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	6.00	6.00

20 УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.6. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН НЭМЭЛТ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**250,927,285.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**250,927,285.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**213,165,985.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**68,679,100.00**
210101	Үндсэн цалин	62,974,300.00
210104	Урамшуулал	5,704,800.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**7,774,550.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	7,774,550.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**2,430,838.00**
210401	Бичиг хэрэг	456,438.00
210402	Тээвэр, шатахуун	263,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,211,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**86,711,644.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	83,367,294.00
210502	Хоол, хүнс	3,344,350.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**32,201,406.00**
210602	Тавилга	1,600,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	30,201,406.00
210604	Урсгал засвар	400,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,304,000.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	280,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,024,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**14,064,447.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,102,447.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,962,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**37,761,300.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**30,690,000.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	30,690,000.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**7,071,300.00**
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,071,300.00
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**250,927,285.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**250,927,285.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	11,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,250,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	228,677,285.00

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана" гэж заасны дагуу Түргэн сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Р.Аюуш гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Түргэн сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 1/32 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Шалгагдагч этгээд, түүний орчин ба дотоод хяналт

Түргэн сумын Засаг дарга нь "Байгалийн баялаг, орон нутгийн нөөц боломжид түшиглэсэн үйлдвэрлэл үйлчилгээ, дэд бүтэц, аялал жуулчлал хөгжсөн, уламжлалт болон эрчимжсэн мал аж ахуй, газар тариалан бүхий, хүний хөгжлийг дээдэлсэн, чинээлэг иргэдтэй сум болно" гэсэн гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Хөдөө аж ахуйн салбарыг эрчимжүүлэн хөгжүүлэх
- Байгаль хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх
- Орон нутагт дэд бүтэц, бизнесийн орчныг сайжруулах
- Байгалийн баялаг, орон нутгийн нөөц боломжид тулгуурлан жижиг дунд үйлдвэрлэл үйлчилгээг хөгжүүлэх
- Төрийн үйлчилгээний ил тод байдлыг хангаан чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх
- Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийг өргөжүүлэх зэрэг зорилтуудыг дэвшүүлэн ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Малын тоо толгойн албан татварын тухай хууль
- Нийгмийн даатгалын сангийн 2021 оны төсвийн тухай хууль
- Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн 2021 оны төсвийн тухай хууль
- Коронавируст халдвар /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай
- Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолоор "төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай"

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Шалгагдагч этгээдийн удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Сумын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд мөрдөх тусгайлан баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг байхгүй бөгөөд Сангийн яамнаас гаргасан бодлого шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэн и-баланс цахим программ хангамж ашиглан холбогдох хууль тогтоомж, Нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцүүлэн, үйл ажиллагааны онцлогт тохируулан ашиглаж байна.

Түргэн сумын Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас аудит хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Түргэн сумын Засаг даргын 2021 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцож 35.9 сая төгрөгөөр тогтоосныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөхгүйгээр нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 3,590.9 сая төгрөгийн 1 хувь буюу 35.9 сая төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 28.7 сая төгрөгөөр тогтоолоо. Материаллаг байдлыг шинж чанарын хувьд авч үзээгүй болно.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Түргэн сумын Засаг даргын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,771.9 сая төгрөгөөр буюу 23.5 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал , үндсэн хөрөнгийн данс байна.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая.төгрөг/

Мөнгөн хөрөнгө	144.0	290.7	146.7
Авлага	178.1	266.9	88.7
Урьдчилгаа	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	293.6	312.3	18.7
Үндсэн хөрөнгө	6,895.7	8413.5	1517.8
Нийт хөрөнгийн дүн	**7,511.5**	**9283.4**	**1771.9**
Нийт өр төлбөр	3.0	26.8	23.8
Цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	7,508.5	9256.6	1748.1
Засгийн газрын хувь оролцоо	7,508.5	9256.6	1748.1
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**7,511.5**	**9283.4**	**1771.9**

Эх сурвалж: Түргэн сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 290.7 сая төгрөг болж 146.7 сая төгрөгөөр өссөн нь орон нутгийн ерөнхий орлого, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сан, Эрүүл мэндийн төвийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

Түргэн сумын Засаг даргын тамгын газар:

- *Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэгт заасныг зөрчин дотоод томилолтын зардлыг шууд зардалд бүртгэсэн 3.6 сая төгрөгийн алдаа байсанд залруулга хийсэн.*

Түргэн сумын Соёлын төв

- *Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэгт заасныг зөрчин дотоод томилолт, нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшууллын зардлыг шууд зардалд бүртгэсэн 0.3 сая төгрөгийн алдаа зөрчлийг залрууллаа.*

Түргэн сум дахь Сум дундын ойн анги

- *Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэгт заасныг зөрчин дотоод томилолтын зардлыг шууд зардалд бүртгэсэн 1.3 сая төгрөгийн алдаа зөрчлийг залрууллаа.*

3.5.2 Авлага

Авлага дансны үлдэгдэл 266.9 сая төгрөг болж 88.8 сая төгрөгөөр өссөн нь Сум хөгжүүлэх сан, Эрүүл мэндийн төвийн авлага нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

Түргэн сумын Засаг даргын тамгын газар:

- *Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.3 дэх хэсэгт заасныг зөрчин 0.9 сая төгрөгийн хувь хүнээс авах авлагыг бүртгэлд тусгаагүй байсныг залруулга хийсэн.*

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 312.3 сая төгрөг болж 18.7 сая төгрөгөөр өссөн нь Ерөнхий боловсролын сургууль, Эрүүл мэндийн төвийн бараа материал нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 8,413.5 сая төгрөг болж 1.517.8 сая төгрөгөөр өссөн нь Соёлын төвийн шинэ барилга ашиглалтад орсонтой холбоотой байна.

3.5.5 Өр төлбөр

Өр төлбөрийн данс 26.8 сая төгрөг болж 23.8 сая төгрөгөөр өссөн нь Ковид-19 цар тахалтай холбоотой Эрүүл мэндийн төв дээр үүссэн эм болон бусад хувцас хэрэглэлийн өр байна.

3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 9,256.6 сая төгрөг болж 1,748.1 сая төгрөгөөр буюу 23.3 хувиар өссөн байна

2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 2,093.5 сая төгрөгөөр буюу 61.3 хувиар өссөн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 515.5 сая төгрөгөөр буюу 16.7 хувиар өссөн байна.

3.5.7 Орлогын данс

Тайлант онд татварын орлого 63.9 сая, татварын бус орлого 2,017.3 сая, тусламж санхүүжилтийн орлого 3,427.7 сая, нийт 5,508.9 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны орлого орсон байна.

3.5.8 Зардлын данс

Зардлын данстай холбоотой Төсвийн шууд захирагчид 0.5 сая төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Аудитын илрүүлэлт:

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургууль:

- Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх заалтад "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 131 дүгээр зүйлийн 131.4 дэх хэсэгт "Сахилгын шийтгэл ногдуулснаас хойш нэг жил өнгөрвөл сахилгын шийтгэлгүйд тооцно", Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтын 2 дугаар зүйлийн 2.7 дахь хэсэгт "Хууль тогтоомжийн дагуу сахилгын шийтгэл хүлээсэн төрийн албан хаагчийн сахилгын шийтгэлгүйд тооцогдох хугацаа дуусаагүй бол тухайн төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгохгүй" гэж заасныг зөрчин сахилгын шийтгэл хүлээсэн төрийн албан хаагчид 2, 4-р улирлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалд 0.3 сая төгрөг тооцож олгосон алдаа зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо.

Түргэн сум дахь Сум дундын ойн анги:

- Түргэн сум дахь Сум дундын ойн анги нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх заалтад "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь заалтад "Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэж заасныг зөрчин 0.2 сая төгрөгийн цалинг илүү тооцож олгосон алдаа зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Түргэн сумын 2021 оны төсвийг сумын ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн 2/04 дүгээр тогтоолоор 2,233.0 сая төгрөгөөр баталж 2021 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдрийн 4/05 дугаар тогтоолоор тодотгол хийж анх баталсан дүнгээс 2,261.5 сая төгрөгөөр өсгөж 28.5 сая төгрөгөөр өсгөж баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 9 хөтөлбөр, 12 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,261.5 сая төгрөгийн төсөв баталснаас 1,304.6 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 855.9 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 22.0 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 79.0 сая төгрөгийг төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,275.6 сая, орон нутгийн төсвөөс 806.1 сая, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 21.4 сая, төгрөгийн санхүүжилт авч, төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас 103.9 сая, нийт 2,207.1 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 2,146.1 сая төгрөгийг зарцуулж улсын төсөвт 28.9 сая, орон нутгийн төсөвт 68.5 сая, нийт 97.5 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,146.1 сая төгрөг буюу 94.9 хувьтай байгаа нь зардлыг 97.5 сая төгрөгөөр хэмнэж, тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 17.9 сая төгрөгийн санхүүжилт дутуу олгосонтой холбоотой байна.

Түргэн сумын ИТХ-ын 2021 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдрийн сумын 2021 оны тодотгосон төсөв батлах тухай 04/05 дугаар тогтоолд зааснаар Түргэн сумын Засаг дарга тайлант онд 46.2 сая төгрөгийн орлого орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 183.9 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 398.0 хувиар биелүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 16.2 сая, төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс ирсэн хандив 11.0 сая, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 223.8 сая, нийт 250.9 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж 243.9 сая төгрөгийг зарцуулж, 7.0 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

АОУС 706.1-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар баталсан ерөнхий чиглэлийн дагуу Санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх онд зөвлөмж, албан шаардлага өгсөн болон эрсдэл бүхий байгууллагыг түүвэрт хамруулан шалгасан. Түргэн сумын Засаг даргын хувьд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил өмнөх аудитаар илрээгүй байсан тул Шилэн дансны үйл ажиллагаа, мэдээлэлд хийх нийцлийн аудитаар шалгахаар шийдвэрлэв.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 157 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 149, хугацаа хоцроож 6 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна. Хугацаа болоогүй хүлээгдэж байгаа 2 мэдээлэл байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд зөрчилтэй асуудал байхгүй байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй болно.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих төлбөрт үйлчилгээний орлогын авлага 126.6 сая төгрөг байна. Тухайн авлагын дагуу 2022 оны 1 дүгээр сард санхүүжилтийг олгосон байна. Дараагийн аудитаар тухайн авлагын зарцуулалтыг нарийвчлан шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

Аймгийн Засаг даргын 2021 оны 1 дүгээр сарын 18-ны өдрийн А/43 дугаар захирамжаар сумдын Засаг даргын тамгын газрын, багийн бүтэц орон тоог батлахдаа гэрээт ажилтны орон тоог батлаагүй байна. Дараагийн аудитаар энэ асуудлыг анхаарч шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

3.12 Харьяа байгууллагуудын аудитын дүнгийн талаар

Түргэн сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 7 төсвийн байгууллага, 3 тусгай сан, нийт 10 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 7 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 3 санг түүвэрт хамруулсан.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Аудитад хамрагдсан төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа 7 байгууллагын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Харьяа байгууллагуудад хийсэн аудитаар нийт 6.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 0.5 сая төгрөгийн 2 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 6.2 сая төгрөгийн 4 алдааг залруулаа.

Харьяа байгууллагуудын аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	ЗДТГ	2	4.6	2	4.6						
2	ЕБС	1	0.3			1	0.3				
3	Түргэн сумын Соёл	1	0.3	1	0.3						
4	Сум дундын ойн анги	2	1.5	1	1.3	1	0.2				
	Дүн	**6**	**6.7**	**4**	**6.2**	**2**	**0.5**				

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй болно.

/сая төгрөгөөр/

№	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Түргэн сумын Засаг дарга	0	0.0								
	НИЙТ	**0**	**0.0**								

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН: АУДИТОР /Р.АЮУШ/

2022 оны 03 сарын 22-ны өдөр

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ